

KRONIEK

schrijft, welke voor de concertzaal is bestemd. Er is te zeer een wig gedreven tusschen het concert-leven en het muziek-leven, of — hetgeen misschien nog gevaarlijker is — men heeft deze begrippen met elkander vereenzelvigd. Doch ook in de concertzaal wordt het zuiverst muzikaal begrip en het vermogen om de muziek inderdaad in zich op te nemen (hetgeen iets anders is, dan haar passief te ondergaan) voornamelijk gevonden onder degenen, die de muziek niet enkel van „hooren” kennen, doch ook van „doen”. Hoezeer de componist den muziekliefhebber ook vooruit is in vakkennis, in muzikale denkvaardigheid en in fantasie, — één punt hebben zij ongetwijfeld gemeen: het vermogen om zuivere muzikale waarden te onderscheiden. En deze liggen in het volkslied opgesloten. De belangstelling voor het volkslied is geen mode-gril, doch zij houdt ten nauwste verband met de nationale verernstiging, welke wij op dit oogenblik beleven. Deze belangstelling dateert echter niet van vandaag of gisteren: verscheidene studies en bundels, welke in het laatste decennium verschenen (ik denk b.v. aan de publicaties van Dr J. Pollmann) leveren hiervoor het bewijs. Het volkslied wijst den weg, langs welchen het contact tusschen componist en muziekliefhebber hersteld kan worden; de medewerkers aan de bovengenoemde uitgave *Zingen en Spelen* hebben dit reeds begrepen. Het is tenslotte een oude weg: immers vier eeuwen geleden componeerde Jacobus Clemens non Papa zijn *Souterliedekens*, eveneens meerstemmige bewerkingen van volkslie-

deren, welke in onzen tijd nog niets van hun frisschen toon hebben ingeboet. Het is zeker niet toevallig, dat de belangstelling voor Clemens' *Souterliedekens* in onze dagen weer wakker is geworden: Dr K. Ph. Bernet Kempers bracht er eenige jaren geleden reeds een 25-tal in partituur voor hedendaagsch gebruik.

Voor deze pogingen, welke eenige jaren geleden wellicht aarzelend en in ieder geval nog te zeer in het verborgene zijn ondernomen, is de tijd thans plotseling rijp geworden, want duidelijker dan ooit te voren gevoelen wij, dat ons muziekleven een deel behoort te zijn van de algemeene volkscultuur. Dit wil niet zeggen, dat ieder musicus zich op volkslied-bewerkingen moet gaan werpen! Deze arbeid is niet zoo eenvoudig als het resultaat wellicht vermoeden doet. Er is een zuivere melodische gevoeligheid en een volledige beheersching van het contrapunt voor nodig, juist omdat de „kunstvaardigheid” hier niet op den voorgrond mag treden en met eenvoudige, weldoordachte middelen moet worden volstaan. Daarom behoort deze werkzaamheid in handen te worden genomen door onze beste componisten, die inderdaad over de eigenschappen van den troubadour beschikken. Zij zullen de muziekliefhebbers uit allerlei levenskringen aan zich verplichten, bedenkende dat — zooals Jan Veth zeide — in alle groote tijden de rol der kunst fundamenteel een dienende is geweest; immers: „der Nutz ist ein Theil der Schönheit” (Dürer).

Wouter Paap